

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudkyní JUDr. Věrou Šimůnkovou ve věci

žalobkyně: **P. V.**, narozená dne X
bytem X
zastoupená advokátem JUDr. Radkem Bechyně
sídlem Legerova 148, 280 02 Kolín

proti
žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**
sídlem Zborovská 81/11, 150 21 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 1. 2019, č. j.
077679/2018/KUSK/OSA/ZAM,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobkyni se vrací přeplatek na soudním poplatku ve výši 1 000 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), domáhá zrušení rozhodnutí označeného v záhlaví (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný dle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), zamítl odvolání žalobkyně proti rozhodnutí Městského úřadu Říčany (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 14. 5. 2018, č. j. 22411/2018-MURI/OPE/535, jímž byla žalobkyně shledána vinnou ze spáchání přestupku dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. d) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), za což jí byla uložena povinnost zaplatit pokutu ve výši 25 000 Kč a

podle ustanovení § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), ve spojení s § 79 odst. 5 správního řádu a § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2016 Sb., kterou se stanoví paušální částka nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, povinnost náhrady nákladů řízení ve výši 1 000 Kč. Vedle toho byl žalobkyni uložen správní trest zákazu činnosti, spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 12 měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí.

2. Žalobkyně v žalobě uvedla řadu námitek. S argumentací žalobkyně se soud vypořádává dále v odůvodnění rozsudku.
3. Žalovaný se vyjádřil k jednotlivým žalobním námitkám, vyslovil přesvědčení, že v obou stupních správního řízení bylo postupováno v souladu s hmotně právními i procesně právními předpisy a žalobu navrhl zamítnout.

Skutková zjištění vycházející z obsahu správního spisu

4. Ze správního spisu soud zjistil, že dne 10. 3. 2018 v době od 23:00 h do 23:05 h žalobkyně řídila na pozemní komunikaci v ulicích Masarykova a Sokolská v obci Velké Popovice ve směru jízdy od ulice Na Dlaskově osobní automobil tovární značky X registrační značky X, kdy se po faktickém pokynu policisty k zastavení vozidla před domem č. p. 61 v Brtnici (část obce Velké Popovice) a následně pozitivní orientační pasivní dechové zkoušce odmítla podrobit na základě výzvy policisty vyšetření podle zvláštního právního předpisu, zda při řízení vozidla nebyla ovlivněna alkoholem, protože ji správní orgán I. stupně a posléze i žalovaný uznal vinnou ze spáchání přestupku dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu, podle něhož *„[f]yzická osoba se dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích se v rozporu s § 5 odst. 1 písm. f) a g) odmítne podrobit vyšetření, zda při řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti nebyla ovlivněna alkoholem nebo jinou návykovou látkou.“*
5. Výzvě příslušníka Policie ČR k vyšetření ve zdravotnickém zařízení předcházely neúspěšně provedené aktivní dechové zkoušky. Po zhruba šestém neúspěšném pokusu, kdy žalobkyně tvrdila, že má malý objem plic, a přístroj „neufoukne“, byla provedena tzv. orientační pasivní dechová zkouška za pomoci přístroje Dräger Alcotest 7510, jejímž výsledkem byla pozitivní hodnota, která nasvědčovala přítomnosti alkoholu v krvi žalobkyně. Vzhledem k tomu, že na základě této orientační pasivní dechové zkoušky (při které přístroj sám nasává vydechovaný vzduch) nabyli příslušníci Policie ČR důvodné podezření, že je žalobkyně pod vlivem alkoholu, vyzvali žalobkyně k podrobení se lékařskému vyšetření spojenému s odběrem biologického materiálu, tj. krve či moči, a to ve zdravotnickém zařízení Nemocnice Říčany (dále jen „zdravotnické zařízení“ nebo též „zdravotnické zařízení Říčany“), které pro tento účel bylo stanoveno policistou, a to z důvodu, že se jednalo o nejbližší možné zdravotnické zařízení od místa, kde bylo vozidlo zastaveno.
6. Žalobkyně uvedla, že je ochotna se lékařskému vyšetření spojenému s odběrem biologického materiálu podrobit; odmítala však, aby se tak stalo ve zdravotnickém zařízení v Říčanech, a to s ohledem na její údajné negativní předchozí zkušenosti s tímto zařízením a jeho zdravotnickým personálem. Za účelem lékařského vyšetření požadovala navštívit např. některou z nemocnic v Praze. Příslušníci Policie ČR však trvali na jimi zvoleném zdravotnickém zařízení, které bylo nejbližším z možných, a protože žalobkyně odmítala odjet do určeného zdravotnického zařízení služebním vozidlem Policie ČR, byla vyzvána,

aby se do určeného zdravotnického zařízení dopravila za použití jakéhokoliv jiného dopravního prostředku sama, a to nejpozději do jedné hodiny ranní dne 11. 3. 2018, přičemž jí bylo s ohledem na podezření na ovlivnění alkoholem zakázáno pokračovat v řízení vozidla.

7. Vzhledem k tomu, že se žalobkyně ve stanoveném limitu do určeného zdravotnického zařízení nedostavila (příslušníci Policie ČR vyčkávali jejího příjezdu na místě až do 1:15 h dne 11. 3. 2018), bylo téhož dne správnímu orgánu I. stupně oznámeno podezření ze spáchání přestupku dle § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu, kterého se žalobkyně měla dopustit tím, že se nepodrobila na výzvu policisty vyšetření podle zvláštního právního předpisu ke zjištění, zda není ovlivněna alkoholem.
8. Dne 14. 5. 2018 vydal správní orgán I. stupně rozhodnutí, jímž uznal žalobkyni vinnou ze spáchání přestupku dle § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu. Za uvedené jednání byly žalobkyni uloženy správní tresty uvedené v bodu 1 tohoto rozsudku.
9. Dne 28. 5. 2018 podala žalobkyně prostřednictvím svého zástupce odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně (původně blanketní odvolání bylo o odvolací důvody doplněno dne 11. 6. 2018), o němž žalovaný dne 10. 1. 2019 rozhodl tak, že jej v souladu s § 90 odst. 5. správního řádu zamítl.

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

10. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální požadavky na ni kladné. Jde tedy o žalobu projednatelnou.
11. Soud vycházel při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Vady, k nimž by byl povinen přihlédnout z moci úřední, neshledal.
12. Žalobce ani žalovaný na výzvu soudu v poskytnuté lhůtě nesdělili, zda souhlasí, aby bylo ve věci rozhodnuto bez nařízení jednání, proto lze s poukazem na § 51 odst. 1 s. ř. s. mít za to, že s tímto postupem souhlasí.
13. Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhl z opatrnosti provést důkazy, a to výsledkem příslušníků Policie ČR, kteří podrobili žalobkyni silniční kontrole. Jedná se o prap. J. Š., velitele hlídky, pprap. A. B. a nstržm. V. K.. Soud rozhodl, že návrhu žalovaného na provedení důkazů nevyhoví, neboť výpovědi svědků prap. Š. a pprap. B., které provedl již správní orgán I. stupně a které jsou součástí správního spisu, považuje za dostatečné. Soud je toho názoru, že případný výslech svědků by vzhledem k žalobním bodům, v jejichž mezích soud napadené rozhodnutí posuzuje, nemohl do věci vnést nové světlo a vést soud k závěrům odlišným od závěrů uvedených níže.

Posouzení žalobních bodů

14. Soud uvážil k námitkám uvedeným v jednotlivých částech žaloby takto:

Nedostatečně zjištěný stav věci, opomenuté důkazy, nenaplnění formálních znaků přestupku

15. Žalobkyně své námitky shrnula do tří žalobních bodů uvedených v žalobě pod písmeny a) – c). Vzhledem k tomu, že žalobní bod a) *Opomenuté důkazy – nedostatečnost zjištění stavu věci* a žalobní bod b) *naplnění formálních znaků přestupku* směřují oba k problému v zásadě stejnému, vypořádává se s nimi soud společně následovně.

16. Žalobkyně je názoru, že rozhodnutí žalovaného je nezákonné, neboť věc nebyla dostatečným způsobem zjištěna. Žalobkyně se domnívá, že spíše než přestupku odmítnutí podrobit se odbornému lékařskému vyšetření se dopustila maximálně neuposlechnutí výzvy policisty. Odkazuje přitom na svědeckou výpověď policisty, která je dle jejího názoru rozporná, když policista nejprve uvádí, že žalobkyně souhlasila s podrobením se lékařskému vyšetření, jen ne s místem, a posléze uvádí, že se žalobkyně odmítla lékařskému vyšetření podrobit. Část svědecké výpovědi příslušníka Policie ČR prap. J. Š., jež byla sepsána do protokolu o výpovědi svědka správním orgánem I. stupně dne 17. 4. 2018 a na níž žalobkyně v žalobě odkazuje, zní: *„Řidičku jsem vyzval k odbornému lékařskému vyšetření, které mělo být provedeno v Nemocnici v Říčanech. Na výzvy většinou reagoval spolujezdec řidičky, který uváděl, že v nemocnici v Říčanech jsou vši a svrab a řidička to jednoduchými obraty – viz. zvukový záznam po něm papouškovala a potvrzovala slova svého spolujezdce – přítele. Souhlasila s odborným vyšetřením, ale nesouhlasila s místem vyšetření – Nemocnicí v Říčanech, kdy měla námitky s vyšetřením v nemocnici, a že by měla jet naším vozidlem. Po konzultaci s uvedenými námitkami řidičky a jejího přítele byla nakonec vyzvána, když nechtěla jet naším služebním vozidlem, že se do jedné hodiny dostaví jakýmkoliv způsobem do Nemocnice v Říčanech, kde na ní budeme čekat. Do nemocnice jsme ihned po ukončení úkonu odjeli a čekali jsme zde hodinu resp. jednu hodinu a deset minut. Do stanovené doby se do nemocnice řidička nedostavila. Vedením máme nařízeno vozit podezřelé k odbornému lékařskému vyšetření do nejbližšího zdravotnického zařízení, a to je Nemocnice Říčany. Řidička byla poučena, že se dopouští přestupku, že se odmítla podrobit lékařskému vyšetření a podle mého názoru pochopila následky neuposlechnutí této výzvy.“*
17. Žalobkyně v této souvislosti v žalobě dovozovala porušení jejích základních práv plynoucích jí z ustanovení čl. 31 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“), z kterého dovozuje své ústavní právo na svobodnou volbu lékaře. To jí mělo být odepřeno, když policisté trvali na provedení lékařského vyšetření ve zdravotnickém zařízení v Říčanech.
18. Žalobkyně dále v žalobě namítá postup policistů, kteří žalobkyni podezřelou z požití alkoholu vyzvali, aby se do zdravotnického zařízení dopravila sama, namísto toho, aby ji k vyšetření dopravili oni. Tímto postupem dostali žalobkyni do situace, kdy se nemohla lékařskému vyšetření podrobit. Žalobkyně v rámci tohoto žalobního bodu poukazovala také na to, že postup příslušníků Policie ČR, tak jak byl aplikován, by v případě uskutečnění lékařského vyšetření znehodnotil jakýkoliv výsledek tohoto vyšetření, z důvodu neexistence časové bezprostřednosti mezi řízením vozidla a výsledkem vyšetření. Žalobkyně se v rámci tohoto žalobního bodu vyjádřila ještě k úkonům předcházejícím výzvě k podstoupení lékařského vyšetření a odmítala údajné tvrzení správního orgánu I. stupně v jeho rozhodnutí, že by odmítla podstoupit dechovou zkoušku, a uvedla, že není její povinností mít objem plic, který by k provedení dechové zkoušky postačoval.
19. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že žalobkyně byla po celou dobu probíhajícího přestupkového řízení pasivní, nezúčastnila se ani ústního jednání a v celém řízení pouze zpochybňovala prokázání materiálních znaků přestupku. Ohledně zjištění stavu věci žalovaný odkázal na rozhodnutí správního orgánu I. stupně. V něm správní orgán připomíná rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 9. 2015, č. j. 10 As 65/2015–26, kterým soud zamítl žalobu žalobce, jenž měl odmítat provedení odborného lékařského vyšetření krve a moči v ambulanci žurnálního lékaře v Nemocnici na Bulovce a měl se dožadovat ze zdravotních důvodů lékařského vyšetření na „lepší“ pracovišti, a to na

infekčním oddělení Nemocnice na Bulovce. Dle žalovaného se jedná o obdobný případ. Nadto žalovaný uvedl, že dle jeho názoru byly formální znaky přestupku dle § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu naplněny, když se žalobkyně odmítla podrobit lékařskému vyšetření ve zdravotnickém zařízení, které pro tento účel určil policista, což bylo zcela v souladu s § 21 odst. 3 zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění účinném v době spáchání přestupku (dále jen „zákon o ochraně zdraví“).

20. Argument žalobkyně o porušení základního práva na svobodnou volbu lékaře pak žalovaný považuje za irelevantní, neboť se dle jeho názoru jedná o právo hospodářské, sociální a kulturní, kterého se lze dovolávat jen v mezích zákona. Pokud zákon stanoví, že zdravotnické zařízení volí osoba odlišná od žalobkyně, nemohlo být právo žalobkyně porušeno.
21. V reakci na námitku žalobkyně, že se kvůli postupu policistů ocitla v situaci, kdy se nemohla do zdravotnického zařízení k lékařskému vyšetření dostavit, žalovaný stručně uvádí, že převezení do určeného zdravotnického zařízení žalobkyně odmítala.
22. Zdejší soud předesílá, že nerozhoduje o tom, zda žalobkyně před jízdou motorovým vozidlem požíla zakázané návykové látky, kterými by byla během jízdy ovlivněna, ale posuzuje pouze to, zda žalobkyně porušila svoji povinnost podrobit se vyšetření odběrem tělních tekutin.
23. Z hlediska posouzení tohoto žalobního bodu je významná právní úprava v zákoně o silničním provozu, stěžejní je pak právní úprava obsažená v zákoně o ochraně zdraví.
24. Podle § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu je řidič povinen podrobit se na výzvu policisty vyšetření podle zákona o ochraně zdraví ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem.
25. Podle § 20 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně zdraví *„[o]rientačnímu vyšetření a odbornému lékařskému vyšetření je povinna se podrobit osoba, u které je důvodné podezření, že pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky vykonává nebo vykonávala činnost, při níž by mohla ohrozit život nebo zdraví svoje nebo jiné osoby nebo poškodit majetek.“*
26. Podle § 20 odst. 2 zákona o ochraně zdraví pak platí, že: *„[v] případě, že povinná osoba podle odstavce 1 orientační vyšetření odmítne nebo takové vyšetření nelze provést nebo úspěšně dokončit, provede se odborné lékařské vyšetření. Pokud odborné lékařské vyšetření osoba odmítne, hledí se na ni, jako by byla pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky.“*
27. Podle § 21 odst. 1 zákona o ochraně zdraví *„[v]yzvat osobu podle § 20 odst. 1 ke splnění povinnosti podrobit se orientačnímu vyšetření nebo odbornému lékařskému vyšetření je oprávněn v rámci své působnosti a za podmínek stanovených jinými právními předpisy příslušník Policie České republiky, příslušník Vojenské policie, příslušník nebo občanský zaměstnanec Vězeňské služby, strážník obecní policie nebo osoba pověřená kontrolou podle jiného právního předpisu...“*
28. V § 21 odst. 3 zákona o ochraně zdraví zákonodárce uvádí: *„[M]á-li být odborné lékařské vyšetření provedeno ve zdravotnickém zařízení, poskytovatele zdravotních služeb a zdravotnické zařízení k provedení vyšetření určí a dopravu vyšetřované osoby do zdravotnického zařízení zajistí ten, kdo tuto osobu k vyšetření podle odstavce 1 nebo 2 vyzval.“*
29. Dle § 22 odst. 2 zákona o ochraně zdraví *„[o]dborné lékařské vyšetření provádí poskytovatel zdravotních služeb, který splňuje podmínky pro provedení tohoto vyšetření v rámci jím*

poskytovaných zdravotních služeb podle zákona o zdravotních službách.“; poskytovatelem zdravotních služeb se tedy podle § 2 odst. 1 zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotnických službách a podmínkách jejich poskytování, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zdravotnických službách“) rozumí fyzická nebo právnická osoba, která má oprávnění k poskytování zdravotních služeb podle tohoto zákona.

30. Výše citovaná ustanovení poskytují ve svém souhrnu odpověď na otázku, zda je, či není námitka žalobkyně důvodná. Nemocnice Říčany, jakožto zdravotnické zařízení, které příslušník Policie ČR určil pro potřeby lékařského vyšetření žalobkyně, je poskytovatelem zdravotnických služeb podle výše citovaného ustanovení zákona o zdravotnických službách, což plyne z rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje ze dne 30. 12. 2013, č. j. 185241/2013/KUSK, sp. zn. SZ_185241/2013/KUSK, založeného ve správním spise. Nejinak tomu bylo i v době spáchání přestupku. Zdravotnické zařízení přitom bylo policistou určeno zcela logicky v souladu s veřejným zájmem zjistit, zda řidička řídila motorové vozidlo pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky, či nikoliv. Soud se ztotožňuje s názorem žalovaného, že chráněným zájmem společnosti bylo v tomto případě zjistit, zda žalobkyně svým jednáním neohrozila jiné účastníky silničního provozu. Protože doba, po kterou bylo možné na tuto otázku spolehlivě získat odpověď, byla omezena prakticky na bezprostřední dobu poté, co k silniční kontrole žalobkyně došlo, bylo logicky určeno zdravotnické zařízení v Říčanech, nacházející se ve vzdálenosti 15,2 kilometru od adresy Brtnice č. p. 61, kde k silniční kontrole došlo. Jednalo se tedy v danou chvíli o nejbližší možné zdravotnické zařízení.
31. Na tomto místě soud zmiňuje i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2012, č. j. 9 As 120/2011–166, dle kterého *„...z povahy věci je přitom zřejmé, že aby byl výsledek krevní zkoušky co nejuvíce vypovídající o míře ovlivnění alkoholem v době řízení vozidla, je třeba provést odběr krve co nejdříve. Znamená to tedy, že odvoz podezřelého z přestupku k odbornému lékařskému vyšetření může být oddálen pouze prováděním nezbytných úkonů Policie ČR, které by již nebylo po odběru krve možné vykonat.“*
32. Ze znění ustanovení § 21 odst. 3 zákona o ochraně zdraví zcela jasně plyne oprávnění policisty, který žalobkyni k podrobení se lékařskému vyšetření vyzval, určit zdravotnické zařízení, ve kterém bude vyšetření realizováno. Soud tedy konstatuje, že žádná z právních norem nezakládala žalobkyni - řidičce právo volit zdravotnické zařízení za účelem provedení lékařského vyšetření, na základě kterého by byla zodpovězena otázka, zda byla, či nebyla ovlivněna alkoholem, popř. jinou návykovou látkou. Argument žalobkyně o předchozích negativních zkušenostech se zdravotnickým zařízením nemůže obstát. Stěžejní je skutečnost, že Nemocnice Říčany splňovala v danou chvíli podmínky pro poskytování zdravotních služeb dle zákona o zdravotnických službách a zcela nepochybně tak musela splňovat celou řadu hygienických standardů. Argument žalobkyně, resp. jejího spolujezdce pana K., který po celou dobu vykonávání silniční kontroly výrazným způsobem do jejího průběhu zasahoval, že „do nemocnice v Říčanech v žádném případě jeho partnerka nepojede, neboť se obává, že by zde mohla chytit vší“, soud shledává zcela účelovým.
33. Argument žalobkyně o porušení základního práva na svobodnou volbu lékaře rovněž není příhodný. Ustanovení čl. 31 Listiny stanoví toliko: *„[K]aždý má právo na ochranu zdraví. Občané mají na základě veřejného pojištění právo na bezplatnou zdravotní péči a na zdravotní pomůcky za podmínek, které stanoví zákon.“* Z tohoto předpisu ústavní právní síly tedy právo na svobodnou volbu lékaře nevyplývá a nemá pravdu ani žalovaný, když tvrdí, že se

jedná o „hospodářské, sociální a kulturní právo“, které plyne z Listiny, a lze se ho domáhat pouze v mezích zákona. Právo na svobodnou volbu lékaře vyplývalo z již zrušeného zákona č. 20/1966 Sb., o péči a zdraví lidu, nyní je právo na volbu poskytovatele zdravotnických služeb obsaženo v zákoně o zdravotnických službách. Nejedná se tedy o právo deklarované normou nejvyšší (ústavní) právní síly. Samotnou argumentaci tímto principem přitom nelze považovat za přílehlavou, když ustanovení § 21 odst. 3 zákona o ochraně zdraví, podle něž zdravotnické zařízení určuje ten, kdo k podrobení se lékařskému vyšetření vyzval, je k právní úpravě zákona o zdravotnických službách ve vztahu speciality.

34. Soud shrnuje, že skutečnost, že se žalobkyně odmítla podrobit lékařskému vyšetření v policistou určeném zdravotnickém zařízení, vedla k naplnění skutkové podstaty uvedené v § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu. V opačném případě, pokud by soud na argumentaci žalobkyně přistoupil, by *ad absurdum* žalobkyně mohla požadovat provedení lékařského vyšetření ve zdravotnickém zařízení situovaném kdekoli jinde na území České republiky (ne-li za jejími hranicemi) nehledě na vzdálenost od místa, kde silniční kontrola proběhla, což by ve výsledku vzhledem k časové prodlevě nutně vzniknuvší v důsledku přepravy mělo za následek maření možnosti zjistit, zda byla řidička alkoholem skutečně ovlivněna, popř. do jaké míry.
35. Správní orgány věc zjistily dostatečným způsobem. Soud se neztotožňuje s námitkou žalobkyně, že rozhodnutí žalovaného a správního orgánu I. stupně je nezákonné. Zásadními důkazy ve správním spisu jsou výpovědi svědků – policistů, kteří byli přítomni při silniční kontrole žalobkyně. Výše citovaná výpověď svědka prap. J. Š., kterou žalobkyně označuje za rozpornou (konkrétně k tomuto uvádí: „[t]ato část svědecké výpovědi je v zajištění věci naprosto stěžejní, kdy svědek říká, že žalobce souhlasil s podrobením se lékařskému vyšetření jen ne s místem. Následně však uvádí, že žalobce odmítl podrobení se lékařskému vyšetření. Z dané výpovědi je patrné, že věc není dostatečně zajištěna, kdy spíše než přestupku odmítnutí se podrobit odbornému lékařskému vyšetření spojenému s odběrem biologického materiálu došlo maximálně k neuposlechnutí výzvy policisty. Tyto skutečnosti tedy vyvolávají značné pochybnosti ohledně naplnění veškerých znaků protiprávního jednání, které je žalobci kladeno za vinu, tak jak žalobce napadá dále“) přitom podává zcela srozumitelné vysvětlení situace, které museli příslušníci Policie ČR čelit. Na věci nic nemění fakt, že ve výpovědi zaznělo, že řidička „souhlasila s odborným vyšetřením, ale nesouhlasila s místem vyšetření“, a později pak „řidička byla poučena, že se dopouští přestupku, že se odmítá podrobit lékařskému vyšetření“. Tím, že se žalobkyně odmítla podrobit vyšetření ve zdravotnickém zařízení policistou určeném, totiž skutkovou podstatu přestupku, který je jí kladen za vinu, skutečně naplnila. Soud konstatuje, že správní orgány neopomněly provést důkazy, které by žalovaného mohly vést k jinému závěru, a postupem ve věci nebyla porušena ani zásada oficiality, ani právo žalobkyně na obhajobu, které žalobkyně v žalobě zmiňuje.
36. V ustanovení § 21 odst. 3 zákona o ochraně zdraví se uvádí mj., že dopravu vyšetřované osoby do zdravotnického zařízení zajistí ten, kdo tuto osobu k vyšetření vyzval. Postup policistů, kteří žalobkyni podezřelou z požití alkoholu vyzvali, aby se do zdravotnického zařízení dopravila sama, byl však pochopitelnou reakcí na skutečnost, že žalobkyně s hlídkou Policie ČR nespolupracovala a že se odmítala do zdravotnického zařízení jimi určeného přepravit služebním vozidlem. Příslušníci Policie ČR tedy po odmítavém stanovisku žalobkyně k její přepravě za pomoci služebního vozidla Policie ČR přistoupili

k výzvě, aby se na stanovené místo dostavila sama, a to ve velkorysém časovém limitu přesahujícím jednu hodinu. Mohla tak učinit např. za využití taxislužby. Soud ani v tomto případě nemůže námitce žalobkyně přisvědčit. Policisté byli připraveni žalobkyni v souladu s výše uvedeným ustanovením zákona o ochraně zdraví do zdravotnického zařízení dopravit, ta však jejich snahu zcela zjevně bojkotovala. Soud dává za pravdu žalovanému, který v napadeném rozhodnutí k tomuto uvádí: *„[K] uvedenému postupu odvolací správní orgán uvádí, že tento postup nebyl dle jeho názoru zcela v souladu a smyslem právní úpravy, nicméně tento postup neměl a nemá vliv na skutkové zjištění uvedené ve výroku napadeného rozhodnutí. Rozhodný okamžik pro skutkové zjištění je moment, kdy se odvolatelka odmítla na základě jejich zákonné výzvy podrobit odbornému vyšetření v nemocnici v Říčanech...“*

37. Námitku žalobkyně, že postup příslušníků Policie ČR by v případě uskutečnění lékařského vyšetření znehodnotil jakýkoliv výsledek tohoto vyšetření, neboť zde již nebyla časová bezprostřednost mezi řízením vozidla a výsledkem vyšetření, nepovažuje soud za relevantní. Žalobkyně se odmítla ve zdravotnickém zařízení určeném policisty podrobit lékařskému vyšetření a naplnila tak skutkovou podstatu přestupku dle § 125 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu. V tomto případě není podstatné, zda by případné lékařské vyšetření, které by se bývalo bylo uskutečnilo téměř dvě hodiny od chvíle, kdy byla žalobkyně hlídkou Policie ČR zastavena, mohlo ještě vést k relevantnímu závěru, zda žalobkyně byla, či nebyla v době jízdy ovlivněna alkoholem nebo jinou návykovou látkou, neboť k tomuto vyšetření nedošlo. Lze se nepochybně ptát, zda takto výrazná prodleva mezi zastavením vozidla žalobkyně a hypotetickým lékařským vyšetřením koresponduje s výše již zmíněným rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2012, č. j. 9 As 120/2011–166. Výsledek této úvahy by však nic nezměnil na skutečnosti, že se žalobkyně odmítla lékařskému vyšetření v určeném zdravotnickém zařízení podrobit a *ipso facto* se přestupku dopustila.
38. Konečně se soud vyjadřuje také k tvrzení žalobkyně, že v rozhodnutí správního orgánu I. stupně mělo být uvedeno, že před výzvou k podrobení se lékařskému vyšetření žalobkyně odmítla podstoupit dechovou zkoušku. Soud v první řadě uvádí, že v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně tento odvolací důvod žalobkyně neformulovala a žalovaný tak nemohl takovouto námitku posoudit. Vedle toho pak soud konstatuje, že žalobkyně neuvádí pravdu, když ve zmiňovaném prvostupňovém rozhodnutí se uvádí toliko, že pokusy o provedení aktivní dechové zkoušky neskončily úspěšně a nikoliv, že žalobkyně dechovou zkoušku odmítla podstoupit. Správní orgán I. stupně v rozhodnutí uvádí mj.: *„...orientační vyšetření nemohlo být bez její aktivní součinnosti řádně provedeno dle návodu k obsluze a metodiky ČMI, neboť po opětovných pokusech i přes poučování policistou do náústku téměř vůbec nedýchala...“*
39. Soud výše uvedené námitky žalobkyně, které projednal jako jeden žalobní bod, považuje za nedůvodné.

Prokázání materiálních znaků přestupku

40. Žalobkyně je názoru, že v rámci celého řízení před správními orgány nebylo prokázáno naplnění materiálních znaků přestupku kladeného jí za vinu, tedy že svým jednáním neohrozila ani nenarušila veřejný zájem. V napadeném rozhodnutí není ani konstatováno, koho žalobkyně svým jednáním ohrozila. Žalobkyně se neztotožňuje se závěrem žalovaného, že materiální znaky přestupku odpovídají jeho znakům formálním. Takovéto

tvrzení jde proti smyslu a chápání jednotlivých znaků přestupku a proti chápání významu tzv. materiálního znaku. Nesouhlasí se žalovaným, který spatřuje naplnění materiálních znaků přestupku v porušení pravidel silničního provozu, kdy je společenským zájmem dodržování těchto pravidel. Takovéto konstatování stírá jakékoliv rozdíly mezi formálním a materiálním znakem. Žalobkyně odkazovala také na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008–45, podle kterého platí, že „materiální znaky přestupku nelze odůvodnit formálním naplněním znaků přestupku.“

41. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že chráněným veřejným zájmem jsou všichni účastníci silničního provozu, tedy například i členové hlídky Policie ČR, která žalobkyni silniční kontrole podrobila. Žalovaný dále poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 9. 2017, č. j. 5 As 33/2017–36, v němž měl soud vyvrátit názor zástupce žalobkyně (v nynější věci i ve zmiňované věci byl zástupcem žalobců JUDr. Bechyně) týkající se prokazování materiálního znaku přestupku.
42. Podle ustanovení § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky se za přestupek považuje společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin. Přestupek je vymezen jednak pozitivním způsobem (tj. přímým označením jednání za přestupek) a dále negativním vymezením (tj. nejedná se o trestný čin). Soud se bude dále zabývat pouze pozitivním vymezením přestupku, neboť v projednávaném případě nebyly dány takové okolnosti, které by svědčily o spáchání trestného činu.
43. Pozitivní vymezení přestupku je vyjádřeno jednak formálními znaky uvedenými přímo v zákoně a dále materiálním znakem, který vyjadřuje míru společenské škodlivosti. Pro odpovědnost za spáchaný přestupek je nutné naplnit jak formální tak materiální znaky přestupku. Níže se soud v posuzovaném případě zabývá toliko znakem materiálním, jímž se dle názoru žalobkyně žalovaný nedostatečně zabýval.
44. Materiálním znakem přestupku je jeho společenská škodlivost, přičemž za společensky škodlivé je považováno porušení nebo ohrožení zájmu chráněného zákonem (srov. § 3 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky).
45. Účelem zákona o silničním provozu je stanovení podmínek pro zajištění bezpečného a plynulého provozu na veřejně přístupných pozemních komunikacích, přičemž k zabezpečení tohoto úkolu stanovuje zákon práva a povinnosti účastníků silničního provozu (srov. důvodovou zprávu k § 1 zákona o silničním provozu). Porušením zájmu chráněného zákonem tak je porušení podmínek pro zajištění bezpečnosti a plynulosti provozu.
46. Žalobkyně má za to, že naplnění materiálního znaku přestupku nebylo prokázáno, když v napadeném rozhodnutí nebylo uvedeno, koho žalobkyně svým jednáním ohrozila. Ovšem ohrožení konkrétní osoby, je již jedním z projevů porušení podmínek pro zajištění bezpečnosti a plynulosti provozu. K ohrožení plynulosti a bezpečnosti provozu nemusí dojít pouze v situaci, kdy je již přímo ohrožena konkrétní osoba, ale kdykoli, když se přestupce dopustí jednání v rozporu se stanovenými pravidly a nejsou přítomny okolnosti, které by vylučovaly, že se na toto jednání může pohlížet jako na jednání neporušující konkrétní zájem společnosti.
47. V ustanovení § 20 odst. 2 zákona o ochraně zdraví se uvádí mj. „...[P]okud odborné lékařské vyšetření osoba odmítne, hledí se na ni, jako by byla pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové

látky.“ Vzhledem k tomu, že se žalobkyně odmítla lékařskému vyšetření v určeném zdravotnickém zařízení podrobit, hledělo se na ni v souladu s touto nevyvratitelnou právní domněnkou jako na osobu ovlivněnou alkoholem, popř. jinou návykovou látkou.

48. Řidič, který řídí vozidlo bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo po užití jiné návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky, po kterou je ještě pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky, se dopouští tzv. *ohrožovacího přestupku*. Ohrožovacího přestupku se tedy dopustila i žalobkyně, na níž se hledělo jako na osobu pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky. A právě materiální znak ohrožovacího přestupku bývá zpravidla naplněn *ipso facto* naplněním znaků formálních, což ostatně potvrzuje i judikatura Nejvyššího správního soudu. K tomuto např. blíže viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 2. 2016, č. j. 1 As 237/2015–31, v němž se uvádí: „*Jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za delikt, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak deliktu (srov. např. rozsudek ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008–45, publ. pod č. 2011/2010 Sb. NSS). Materiální znak ohrožovacího správního deliktu spočívající ve společenské škodlivosti je naplněn již samotným vytvořením potenciálně nebezpečné situace, aniž by muselo dojít ke konkrétním škodlivým důsledkům. Součástí skutkové podstaty ohrožovacích deliktů totiž není následek v podobě zasažení do zákonem chráněných zájmů, nýbrž stačí pouhé jejich ohrožení. Proto se trestá již samotné překročení maximální povolené rychlosti ohrožující bezpečnost okolních osob, i když zrovna není způsobena žádná nehoda.*“
49. Obdobně k tomu uvádí též Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 27. 9. 2016, č. j. 6 As 187/2016–23, že „*[v] obecné rovině bude naplnění materiálního znaku přestupku splývat s naplněním formálních znaků, a to zejména u přestupků ohrožovacích.*“
50. V žalobkyní uvedeném rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008–45, zdůraznil soud nutnost zabývat se materiální stránkou přestupku v případech při nepatrném překročení nejvyšší dovolené rychlosti, a to při existenci takové významné skutečnosti, která by vylučovala, aby takovým jednáním byl porušen nebo ohrožen právem chráněný zájem společnosti.
51. K poukazu žalobkyně na tento rozsudek soud konstatuje, že se jednalo o zcela jiný skutkový stav věci (v uvedeném případě byla řidičem překročena rychlost o 2 km/h, a to několik metrů před označením konec obce mimo zastavěné území obce), přičemž v nyní posuzovaném případě, kdy žalobkyně odmítla podstoupit lékařské vyšetření, a byla tak považována za osobu ovlivněnou alkoholem nebo jinou návykovou látkou, šlo o natolik významné porušení právní povinnosti, že nelze ani uvažovat o tom, že by zde mohla být dána nějaká okolnost, která by snížila nebezpečnost jednání tak, aby bylo možno konstatovat, že jednání žalobkyně nebylo přestupkem. V rozsudku, jímž žalobkyně argumentuje, šlo o jednání, které Nejvyšší správní soud vyhodnotil jako bagatelní; které sice naplňuje formální znaky přestupku, avšak k těmto formálním znakům přestupku se přidružily takové okolnosti, které vylučují, že by byl uvedeným jednáním porušen nebo ohrožen veřejný zájem. V nyní posuzovaném případě však žalobkyně argumentuje tímto rozsudkem zcela nepřipadně, neboť v její věci se neobjevily takové významné skutečnosti, které by vyloučily, aby jejím jednáním byl porušen nebo ohrožen právem chráněný zájem společnosti, pro které by nedošlo k naplnění materiálního znaku přestupku a takové jednání by nemohlo být označeno za přestupek.

52. Soud uvádí, že s otázkou naplnění materiálního znaku přestupku se žalovaný vypořádal dostatečným způsobem, když v napadeném rozhodnutí uvedl, že v posuzovaném případě byl materiální znak přestupku naplněn, neboť žalobkyně porušila zájem společnosti chráněný zákonem, tj. bezpečnost silničního provozu zaručovanou pravidly silničního provozu, kdy tuto bezpečnost svým jednáním (vznikla nevyvratitelná právní domněnka o jejím ovlivnění alkoholem nebo jinou návykovou látkou) ohrozila.
53. Žalovaný zjevně dovodil, že posuzované jednání žalobkyně nebylo bagatelní a že nenastaly takové okolnosti, které by vedly k závěru, že jednání žalobkyně porušovalo nebo ohrožovalo zájem společnosti pouze v nepatrné míře. Soud je tak názoru, že se správní orgány dostatečně přezkoumatelným způsobem zabývaly naplněním materiální stránky přestupku. Žalobní bod soud shledává nedůvodným.

Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

54. Vzhledem k tomu, že žalobní body jsou nedůvodné a soud nezjistil žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlédnout i bez námítky, byla žaloba zamítnuta jako nedůvodná (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
55. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně nebyla v řízení úspěšná, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení nevznikly žádné náklady převyšující náklady na běžnou administrativní činnost.
56. Podle § 10 odst. 1 věty druhé zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudních poplatcích“), bylo-li na poplatek zaplacen více, než činila poplatková povinnost, vrátí soud přeplatek. Podle § 10a odst. 1 zákona o soudních poplatcích je-li soud povinen vrátit již zaplacený poplatek nebo přeplatek na poplatek, učiní tak ve lhůtě do 30 dnů od právní moci rozhodnutí, kterým o vrácení rozhodl. Ze spisu soud zjistil, že žalobkyně na základě výroku II. usnesení zdejšího soudu ze dne 25. 2. 2019, č. j. 44 A 12/2019 – 21, uhradila soudní poplatek ve výši 1 000 Kč za návrh na přiznání odkladného účinku žalobě nejprve dne 11. 3. 2019 a po té ještě dne 19. 3. 2019. Žalobkyni tak vznikl přeplatek na poplatek, o jehož vrácení proto soud rozhodl výrokem III. tohoto usnesení.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha, 11. března 2020

JUDr. Věra Šimůnková, v. r.
soudkyně